

POSEBNI STATUT AVTONOMNE DEŽELE FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE
Ustavni zakon št. 1 z dne 31. januarja 1963 z nadaljnji spremembami in dopolnitvami

Neuradno prečiščeno besedilo
Maj 2018

Ustavni zakon št. 1 z dne 31. januarja 1963¹
Posebni statut Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine²

I. NASLOV

Ustanovitev dežele

1. člen

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina se v skladu z ustavnimi načeli in na podlagi tega statuta ustanavlja kot pravna oseba v okviru Republike Italije, ki je ozemeljsko enotna in nedeljiva.

2. člen

Dežela obsega ozemlje sedanjih pokrajin Gorica, Videm, Pordenon in Trst³ ter občin Trst, Devin - Nabrežina, Repentabor, Milje, Dolina in Zgonik.

Glavno mesto dežele je Trst.

Ob upoštevanju predpisov glede uporabe državne zastave ima dežela svoj prapor in svoj grb, ki ju z uredbo odobri predsednik republike.

3. člen

V deželi se priznava enakopravnost vseh državljanov ne glede na njihovo jezikovno pripadnost ter zagotavlja varstvo njihovih etničnih in kulturnih značilnosti.

II. NASLOV

Pristojnosti dežele

I. poglavje – Zakonodajne pristojnosti

4. člen

Dežela ima v skladu z ustavo, splošnimi načeli pravne ureditve republike,⁴ temeljnimi določbami družbenogospodarskih reform in mednarodnimi obveznostmi države ter ob upoštevanju državnih interesov in interesov drugih dežel zakonodajno pristojnost na naslednjih področjih:

1) pravna ureditev deželnih služb in ustanov ter delovnopравни status in prejemki zaposlenih;

1 bis) ureditev lokalnih uprav in njihovih okrožij;⁵

2) kmetijstvo in gozdom, sanacije, določitev najmanjših obdelovalnih površin, komasacija, namakanje, agrarne in zemljiške melioracije, živinoreja, ribogojstvo, gorsko gospodarstvo, gozdarska služba;

¹ Objavljen v Uradnem listu št. 29 z dne 1. februarja 1963.

² Glej tudi peti odstavek 6. člena ustavnega zakona št. 2 z dne 31. januarja 2001, ki določa:

»6. člen – izpuščeno –

5. Vlada sestavi v 12 mesecih od uveljavitve tega ustavnega zakona novo besedilo brez sprememb in popravkov posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine na podlagi še veljavnih določb ustavnega zakona št. 1 z dne 31. januarja 1963, ustavnega zakona št. 1 z dne 23. februarja 1972, zakona št. 457 z dne 6. avgusta 1984, ustavnega zakona št. 3 z dne 12. aprila 1989, ustavnega zakona št. 2 z dne 23. septembra 1993 in zakona št. 662 z dne 23. decembra 1996 in določb 5. člena tega ustavnega zakona.«

³ Ta odstavek je bil tako spremenjen s prvim odstavkom 1. člena ustavnega zakona št. 1 z dne 28. julija 2016.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo prvega odstavka 2. člena:

»Dežela obsega ozemlje pokrajin Gorica in Videm ter občin Trst, Devin - Nabrežina, Repentabor, Milje, Dolina in Zgonik.«

⁴ Besedna zveza »pravna ureditev republike« je nadomestila besedno zvezo »pravna ureditev države« na podlagi točke b prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁵ Točka 1 bis je bila dodana s prvim odstavkom 5. člena ustavnega zakona št. 2 z dne 23. septembra 1993.

- 3) lovstvo in ribolov;
- 4) jusarske skupnosti;
- 5) vzpostavitev in vodenje zemljiških knjig;
- 6) industrija in trgovina;
- 7) obrt;
- 8) tržnice in sejmi;
- 9) prometna, komunalna in druga javna infrastruktura na lokalni in deželni ravni;
- 10) turizem in hotelirstvo;
- 11) prevoz z žičniškimi napravami, avtobusni, tramvajski in trolejbusni prevoz na deželni ravni;
- 12) urbanizem;
- 13) mineralne in termalne vode;
- 14) kulturne, rekreacijske in športne ustanove, muzeji ter knjižnice lokalnega in deželnega pomena.

5. člen

Dežela ima ob upoštevanju splošnih omejitev iz 4. člena in v skladu s temeljnimi načeli državnih zakonov za posamezna področja zakonodajno pristojnost na naslednjih področjih:

- [1] izvolitev deželnega sveta na osnovi načel iz drugega poglavja tretjega naslova;]⁶
- 2) ureditev instituta referendumov iz 7. in 33. člena;
- 3) uvedba deželnih davkov po 51. členu;
- 4) ureditev nadzornega postopka po 60. členu;
- [5] ureditev občin in določitev njihovih območij;]⁷
- 6) javne podporne in dobrodelne ustanove;
- 7) ureditev in izvajanje javnih storitev deželnega pomena;
- 8) ureditev hranilnic, kmečkih posojilnic in ustanov lokalnega in deželnega pomena za financiranje gospodarskih dejavnosti v deželi;
- 9) ustanovitev in ureditev lokalnih in deželnih ustanov za načrtovanje gospodarskega razvoja;
- 10) rudniki, kamnolomi in šotišča;
- 11) razlastitve zaradi javnega interesa z izjemo objektov, za katere je pristojna država;
- 12) pomorske priobalne povezave med deželnimi pristanišči;
- 13) lokalna, mestna in podeželska policija;
- 14) izkoriščanje javnih voda, razen velikih odvodnikov; vodna infrastruktura četrte in pete kategorije;
- 15) obrtno in poklicno izobraževanje po obveznem šolanju; pomoč pri šolanju;
- 16) higiena in zdravstvo, zdravstvena in bolnišnična oskrba ter zdravljenje telesno in duševno prizadetih;
- 17) združništvo in nadzor nad zadrugami;
- 18) socialna gradnja;
- 19) krajevna imena;
- 20) protipožarna služba;
- 21) preskrba z živili;
- 22) preprečevanje naravnih nesreč in reševanje.

6. člen

Dežela lahko prilagaja državne zakone svojim potrebam s sprejemanjem dopolnilnih in izvršilnih določb na naslednjih področjih:

- 1) otroški vrtci, osnovne in srednje šole, klasične in znanstvene gimnazije, učiteljska, tehniške

⁶Točka 1 je bila razveljavljena s točko c prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁷Točka 5 je bila razveljavljena z drugim odstavkom 5. člena ustavnega zakona 2/1993.

in umetniške šole;

- 2) delo, socialno in pokojninsko varstvo;
- 3) varstvo kulturne dediščine, krajinsko varstvo, varstvo rastlinstva in živalstva ter druga področja, katerih pristojnost se z državnim zakonom prenese na deželo.

7. člen

Dežela z zakonom:

- 1) sprejema proračun in zaključni račun proračuna;
- 2) najema kredite in izdaja obveznice v skladu z 52. členom;
- 3) ustanavlja nove občine in mestne občine, spreminja občinske meje in imena občin po predhodnem posvetovanju z lokalnim prebivalstvom.⁸

II. poglavje – Upravne pristojnosti

8. člen

Dežela izvaja upravne naloge na področjih v svoji zakonodajni pristojnosti po 4. in 5. členu z izjemo področij, ki so po državnem zakonu v pristojnosti lokalnih uprav.

9. člen

Dežela lahko z lastnimi sredstvi spodbuja univerzitetno izobraževanje na svojem ozemlju.

10. člen

Država lahko z zakonom prenese svoje upravne naloge v izvajanje deželi, občinam in mestnim občinam.⁹

Osrednja državna uprava lahko pooblasti deželne službe za izvajanje svojih nalog na deželnem ozemlju po predhodnem dogovoru med pristojnimi ministri in predsednikom dežele.¹⁰

Za izvajanje nalog iz prvega in drugega odstavka zagotavlja država ustrezna sredstva.

11. člen

Občine in mestne občine izvajajo izvirne upravne naloge in prenesene naloge, ki jih država ali dežela nanje preneseta z državnim oziroma deželnim zakonom.

Deželni zakon ob upoštevanju načel primernosti, subsidiarnosti in diferenciacije ureja načine in obvezne načine skupnega izvajanja nalog občin.

Dežela zagotavlja ustrezna sredstva za izvajanje prenesenih nalog.¹¹

III. NASLOV

Ustanovitev in pristojnosti deželnih organov

⁸ Besedna zveza »tudi v obliki mestnih občin« je bila dodana s prvim odstavkom 2. člena ustavnega zakona 1/2016.

⁹ Besedna zveza »občinam in mestnim občinam« je nadomestila besedno zvezo », pokrajinam in občinam« na podlagi prvega odstavka 3. člena ustavnega zakona 1/2016.

¹⁰ Besedna zveza »predsednikom dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednikom deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

¹¹ Ta člen je bil tako spremenjen s prvim odstavkom 4. člena ustavnega zakona 1/2016. V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo 11. člena:

»11. člen

Dežela običajno izvaja svoje upravne naloge tako, da jih prenese na pokrajine in občine, na njihove konzorcije in druge lokalne uprave, ali tako, da se poslužuje njihovih služb.

Nad upravnimi odločbami, sprejetimi v sklopu prenesenih nalog, se izvaja nadzor iz 58. člena.

Pokritje stroškov, ki jih imajo pokrajine, občine in druge lokalne uprave pri izvajanju prenesenih nalog, zagotovi dežela.«

I. poglavje – Deželni organi

12. člen

Deželni organi so: deželni svet, deželni odbor in predsednik dežele.¹²

Z deželnim zakonom, ki ga deželni svet sprejme z absolutno večino svojih članov, se v skladu z ustavo in načeli pravne ureditve republike ter ob upoštevanju določb tega naslova določi oblika vladavine, in sicer način izvolitve deželnega sveta, predsednika dežele in odbornikov, odnosi med deželnimi organi, vložitev in potrditev obrazloženega predloga nezaupnice predsedniku dežele, primeri neizvoljivosti in nezdržljivosti funkcij, uveljavljanje pravice do ljudske iniciative za predlaganje deželnih zakonov, ureditev instituta deželnega zavrnitvenega, zakonodajnega in posvetovalnega referenduma. Zakon določa enake pogoje za sodelovanje na volitvah, da se zagotovi uravnotežena zastopanost spolov. Hkratni odstop večine članov deželnega sveta pomeni razpustitev sveta ter razpis novih volitev sveta in predsednika dežele, če je bil slednji izvoljen na splošnih neposrednih volitvah. Če predsednika dežele izvoli deželni svet, se svet razpusti, če se v šestdesetih dneh od volitev ali od odstopa predsednika v njem ne oblikuje večina.¹³

Deželni zakon iz drugega odstavka tega člena se ne priglasí vladnemu komisarju po postopku iz prvega odstavka 29. člena. O njem lahko vlada republike sproži postopek presoje ustavnosti pred ustavnim sodiščem v tridesetih dneh od njegove objave zakona.¹³

O deželnem zakonu iz drugega odstavka se odloča z deželnim referendumom, ki ga ureja ustrezni deželni zakon, če ena petdesetina deželnih volivcev ali ena petina članov deželnega sveta zahteva razpis referenduma v treh mesecih od objave deželnega zakona. Zakon, o katerem se odloča na referendumu, ni razglašen, če ni potrjen z večino veljavnih glasov.¹³

Če je zakon sprejet z dvotretjinsko večino glasov članov deželnega sveta, se referendum razpiše samo, če predlog zanj podpiše ena tridesetina volilnih upravičencev za izvolitev deželnega sveta v treh mesecih od objave zakona.¹³

II. poglavje – Deželni svet

13. člen

Deželni svet se izvoli na splošnih, neposrednih in tajnih volitvah, ki so enake za vse.

Število deželnih svetnikov je sorazmerno s številom prebivalcev, tj. po en svetnik za vsakih 25.000 prebivalcev oziroma po en svetnik za vsak preostali delež, ki presega 10.000 prebivalcev. Podlaga za izračun so letni podatki statističnega urada ISTAT o demografskih gibanjih in izračunu števila prebivalcev s prijavljenim stalnim prebivališčem pred razpisom volitev.¹⁴

¹² Besedna zveza »in predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »in predsednik odbora« na podlagi točke d prvega odstavka 5. člena (spremembe posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine) ustavnega zakona 2/2001.

¹³ Drugi, tretji, četrti in peti odstavek so bili dodani s točko d prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

Statutarni zakoni, ki jih je deželni svet sprejel skladno z določbami drugega odstavka 12. člena posebnega statuta, kot je bil spremenjen z ustavnim zakonom 2/2001, so:

- DZ št. 5 z dne 7. marca 2003 »12. člen statuta Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. Predpisi o zahtevi, razpisu in izvedbi deželnega zavrnitvenega, zakonodajnega in posvetovalnega referenduma in ljudski iniciativi«;
- DZ št. 21 z dne 29. julija 2004 »Določitev primerov neizvoljivosti in nezdržljivosti funkcije deželnega svetnika in člana deželnega odbora skladno z drugim odstavkom 12. člena statuta«;
- DZ št. 17 z dne 18. junija 2007 »Določitev oblike vladavine Dežele Furlanije - Julijske krajine in deželnega volilnega sistema skladno z 12. členom posebnega statuta«;
- DZ št. 14 z dne 18. julija 2014 »Sprememba deželnega zakona št. 5 z dne 7. 5. 2004 (12. člen statuta Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. Predpisi o zahtevi, razpisu in izvedbi deželnega zavrnitvenega, zakonodajnega in posvetovalnega referenduma in ljudski iniciativi)«.

¹⁴ Ta člen je bil spremenjen s točko e prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001 in nazadnje s 1. členom ustavnega zakona št. 1 z dne 7. februarja 2013. Skladno z njegovim 2. členom se tako spremenjeno besedilo uporablja z naslednjim zakonodajnim mandatom po začetku veljavnosti ustavnega zakona (3. marec

14. člen

Deželni svet je izvoljen za dobo petih let. Petletno obdobje začne teči z dnem glasovanja.¹⁵

Volitve v nov deželni svet razpiše predsednik dežele. Volitve lahko potekajo najprej četrto nedeljo pred potekom dobe iz prejšnjega odstavka in najpozneje drugo nedeljo po njem.¹⁵

Uredba o razpisu volitev mora biti objavljena najpozneje petinštirideset dni pred predvidenim dnevom glasovanja.¹⁵

Nov deželni svet se sestane v dvajsetih dneh po razglasitvi izida volitev, sejo pa skliče novoizvoljeni predsednik dežele.^{16,15}

Začasno predsedovanje novemu deželnemu svetu prevzame najstarejši med prisotnimi svetniki; dolžnosti sekretarja opravljata najmlajša svetnika.

15. člen

Deželne svetnike imajo pravico voliti vsi, ki so vpisani v občinske volilne imenike.

V deželni svet so lahko izvoljeni volivci, ki so na dan glasovanja polnoletni.¹⁷

Funkcija deželnega svetnika je nezdržljiva s funkcijo člana enega od dveh domov parlamenta, člana drugega deželnega oz. pokrajinskega sveta, župana občine z več kot 10.000 prebivalci oziroma poslanca v Evropskem parlamentu.¹⁸

[Druge primere nezdržljivosti funkcij in neizvoljivosti kandidatov določa državni zakon.]¹⁹

16. člen

Deželni svetniki zastopajo vso deželo in nimajo zavezujočega mandata.

Svetnikov ni mogoče sodno preganjati zaradi izraženih mnenj ali glasov, oddanih pri opravljanju njihovih funkcij.

17. člen

Pred nastopom funkcije vsak deželni svetnik izreče to prisego:

»Prisegam, da bom zvest/-a republiki in da bom deloval/-a izključno za nerazdržljivo blaginjo države in dežele.«

18. člen

Novoizvoljeni deželni svet najprej ustanovi predsedstvo z izvolitvijo predsednika, dveh podpredsednikov in sekretarjev po določbah poslovnika deželnega sveta.

Predsednik je izvoljen s tajnim glasovanjem in absolutno večino glasov članov sveta; po drugem glasovanju zadostuje relativna večina veljavnih oddanih glasov.

2013).

¹⁵ Izvirno besedilo prvih treh odstavkov tega člena je bilo spremenjeno z 2. členom ustavnega zakona št. 1 z dne 23. februarja 1972 in nazadnje z 2. členom ustavnega zakona št. 3 z dne 12. aprila 1989.

Glej tudi 4. člen ustavnega zakona 1/1972, ki tako določa: »Do prvega zasedanja nove skupščine Dežele Sicilije in do prvega zasedanja novih deželnih svetov dežel Sardinija, Dolina Aoste, Trentinsko - Gornje Poadižje in Furlanija - Julijska krajina se mandat podaljša sedanjim deželnim skupščini in sedanjim deželnim svetom.«

¹⁶ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

¹⁷ Beseda »polnoletni« je nadomestila besedno zvezo »dopolnili petindvajset let« na podlagi prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 1/2016.

¹⁸ Besede »oziroma poslanca v Evropskem parlamentu« so bile dodane s točko f prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

¹⁹ Odstavek je bil razveljavljen s točko g prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

Takoj po ustanovitvi predsedstva so svetniki imenovani v stalne odbore, ki so po poslovniku zadalženi za predhodno obravnavo zakonskih predlogov.

19. člen

Predsedniku deželnega sveta pripada po deželnem zakonu denarno nadomestilo za opravljanje funkcije.

Drugim članom deželnega sveta pripada po deželnem zakonu sejnina za dneve, ko zasedajo svet in odbori.

20. člen

Deželni svet skliče predsednik deželnega sveta. Brez posebnega sklica se svet sestane prvi delovni dan v februarju in oktobru.

Svet se sestane tudi vsakič, ko njegov predsednik presodi, da je to potrebno. Na zahtevo predsednika dežele²⁰ ali četrtnine svetnikov mora predsednik sklicati svet v petnajstih dneh.

Dnevni red deželnega sveta se predhodno sporoči vladnemu komisarju.

Seje sveta so javne, razen v primerih, ki jih določa poslovnik.

21. člen

Deželni svet sprejme svoj poslovnik z absolutno večino glasov deželnih svetnikov.

22. člen

Deželni svet se lahko razpusti, če deluje v nasprotju z ustavo ali s tem statutom, če huje krši zakon ali se ne odzove na poziv vlade republike, naj zamenja deželni odbor ali predsednika, ki sta delovala v nasprotju z ustavo ali tem statutom ali huje kršila zakon.

Deželni svet se lahko tudi razpusti, če je ogrožena nacionalna varnost [ali če ni sposoben delovati].²¹

Predsednik republike razpusti deželni svet z obrazloženo uredbo in po predhodnem sklepu ministrskega sveta ter posvetovanju s parlamentarnim odborom za deželna vprašanja.

Z uredbo o razpustitvi se imenuje komisija treh državljanov, izvoljivih v deželni svet, ki skrbi za tekoče posle v pristojnosti deželnega odbora ter za nujne posle, ki jih je treba predložiti v potrditev novemu svetu.

Z isto uredbo se določi tudi datum volitev, ki morajo potekati najpozneje šest mesecev po razpustitvi deželnega sveta.

Nov deželni svet se skliče najpozneje dvajset dni po volitvah.

Z obrazloženo uredbo predsednika republike in na način, kot ga določa tretji odstavek tega člena, se predsednik dežele, ki je bil izvoljen na splošnih in neposrednih volitvah in ki je deloval v nasprotju z ustavo ali je huje in večkratno kršil zakon, razreši. Predsednik dežele se lahko razreši tudi, če je ogrožena nacionalna varnost.²²

23. člen

Predsednik ministrskega sveta z upravno odločbo po predhodnem posvetovanju z ministrskim svetom naslovi predsedniku deželnega sveta po vladnem komisarju poziv za zamenjavo deželnega

²⁰ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001. ²¹ Besedna zveza »ali če ni sposoben delovati« je bila črtana s točko h prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

²¹ Besedna zveza »ali če ni sposoben delovati« je bila črtana s točko h prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

²² Odstavek je bil dodan s točko i prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

odbora ali predsednika dežele²³ skladno s prvim odstavkom 22. člena.

III. poglavje – Naloge deželnega sveta

24. člen

Deželni svet je nosilec v deželi priznane zakonodajne oblasti in drugih nalog, ki so mu dodeljene z ustavo, tem statutom in državnimi zakoni.

25. člen

Deželni svet sprejme najpozneje do 31. decembra deželni proračun, ki ga deželni odbor pripravi za naslednje proračunsko leto.

Deželni svet lahko z zakonom sprejme začasni proračun za obdobje največ štirih mesecev.

Proračunsko leto traja od 1. januarja do 31. decembra.

Do 31. julija deželni svet preuči in sprejme zaključni račun proračuna dežele za preteklo proračunsko leto. Struktura zaključnega računa je enaka strukturi proračuna.

26. člen

Deželni svet lahko pripravi zakonske predloge za področja, ki sicer niso v njegovi pristojnosti, so pa posebnega pomena za deželo, in jih predloži v obravnavo parlamentu.

Predsednik dežele²⁴ posreduje zakonske predloge vladi, ki jih nato predloži v obravnavo parlamentu.

Deželni svet lahko tudi pozove parlament in vlado republike, naj na podlagi njegovega predloga z zakonom uredita določeno področje v pristojnosti države.

IV. poglavje – Oblikovanje deželnih zakonov

27. člen

Zakonodajno pobudo za sprejetje deželnih zakonov v obliki predlogov, razdeljenih na člene, lahko vloži deželni odbor, vsak član deželnega sveta ali najmanj 5.000 volivcev.²⁵

28. člen

Predloge zakonov predhodno obravnava pristojni odbor, nato pa jih deželni svet sprejme po posameznih členih in s končnim glasovanjem.

29. člen

Zakone, ki jih sprejme deželni svet, priglasí predsednik sveta vladnemu komisarju in jih trideset dni po priglasitvi razglasi, razen če jih vlada zaradi protiučustavnosti ali neskladnosti z nacionalnim interesom ne vrne v obravnavo deželnemu svetu.

Če deželni svet zavrneni zakon ponovno sprejme z absolutno večino svojih članov, se zakon razglasi, razen če vlada najpozneje petnajst dni po ponovni priglasitvi zaradi neskladnosti z nacionalnim interesom ne sproži postopka za presojo ustavnosti pred ustavnim sodiščem ali vsebinskega vprašanja pred parlamentom.

²³ Besedna zveza »ali predsednika dežele« je nadomestila besedno zvezo »ali predsednika odbora« na podlagi točke I prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

²⁴ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

²⁵ Številka »5.000« je nadomestila številko »15.000« na podlagi prvega odstavka 6. člena ustavnega zakona 1/2016.

30. člen

Zakon, ki ga deželni svet z absolutno večino glasov svojih članov sprejme po nujnem postopku, se lahko razglasi tudi pred rokom, določenim v prejšnjem členu, če vlada na to izrecno pristane.

31. člen

Deželni zakon razglasi predsednik dežele²⁶ z besedami: »Deželni svet je zakon sprejel; predsednik dežele²⁷ ga razglašča.« Zakonskemu besedilu sledi izjava: »Ta zakon bo objavljen v uradnem listu dežele. Vsakdo ga je dolžan spoštovati in skrbeti, da ga tudi drugi spoštujejo kot deželni zakon.«

32. člen

Deželni zakon je objavljen v uradnem listu dežele Furlanije - Julijske krajine in začne veljati petnajst dni po objavi, razen če v zakonu ni drugače določeno.

Deželni zakon je objavljen tudi v uradnem listu republike.

[33. člen

O popolni ali delni razveljavitvi deželnega zakona se odloča na referendumu, ki se razpiše na predlog najmanj 20.000 volivcev ali dveh pokrajinskih svetov.

Za razveljavitev davčnih in proračunskih zakonov ni mogoče razpisati referendumu. Pravico do glasovanja na referendumu imajo vsi volivci v deželi.

Referendumski predlog je sprejet, če se glasovanja udeleži večina volilnih upravičencev in če prejme absolutno večino veljavno oddanih glasov.

Preostale pogoje za izvedbo referendumu določa deželni zakon, predviden v 5. členu tega statuta.]²⁸

V. poglavje – Predsednik dežele²⁹ in deželni odbor

34. člen

Deželni odbor sestavljajo predsednik in odborniki. Eden od odbornikov prevzame funkcijo podpredsednika.

Izglasovanje nezaupnice predsedniku dežele, ki je bil izvoljen s splošnimi in neposrednimi volitvami, njegova razrešitev, stalni zadržek, smrt ali odstop pomenijo tudi odstop odbora in razpustitev deželnega sveta.³⁰

²⁶ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

²⁷ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

²⁸ Člen je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

²⁹ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³⁰ Ta člen je bil tako spremenjen s točko n prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2011. V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo 34. člena:

»34. člen

Z deželnim zakonom se določi število odbornikov in njihove pristojnosti; z zakonom se lahko določi, da imajo odborništa sedež tudi v krajih, ki niso glavno mesto dežele.

Deželni svet izvoli deželni odbor v skladu s pravili, ki so določena v naslednjih členih; odbor sestavljajo predsednik in največ 10 polnopravnih odbornikov. Nadomestni odborniki (največ 4) nadomeščajo polnopravne v primeru odsotnosti ali zadržka.

[35. člen

Deželni svet izvoli predsednika deželnega odbora iz svoje srede po ustanovitvi predsedstva, in sicer s tajnim glasovanjem in z absolutno večino glasov svojih članov oziroma po drugem glasovanju z relativno večino veljavnih oddanih glasov.]³¹

[36. člen

Deželni svet izvoli deželni odbor iz svoje srede, in sicer s tajnim glasovanjem in z absolutno večino glasov svojih članov oziroma po drugem glasovanju z relativno večino veljavnih oddanih glasov.]³²

[37. člen

Deželni svet lahko razreši deželni odbor oziroma enega ali več članov z obrazloženim predlogom, ki ga vloži najmanj ena šestina članov in ga sprejme s poimenskim glasovanjem absolutna večina članov, razen v primeru iz 22. člena.

O predlogu razrešitve razpravlja svet največ sedem in najmanj tri dni po predložitvi.]³³

[38. člen

Odstop predsednika deželnega odbora začne veljati, ko se z njim seznanijo deželni svet.

Z odstopom, razrešitvijo ali smrtjo predsednika deželnega odbora preneha mandat celotnemu odboru.]³⁴

[39. člen

Predsednik deželnega odbora sprejme odstop odbornikov in o tem obvesti predsednika deželnega sveta.]³⁵

40. člen

Funkcija predsednika dežele³⁶ ali odbornika je nezdružljiva s katero koli drugo javno funkcijo.

41. člen

Deželni zakon določa denarno nadomestilo za predsednika dežele³⁷ in za odbornike.

VI. poglavje **Naloge predsednika dežele³⁸**

42. člen

Deželni odbor deluje do ponovne izvolitve deželnega sveta, razen v primerih, navedenih v 37. členu. V primeru odstopa odbora ali dela odbora se deželni svet sestane v 15 dneh, da ga ponovno izvoli ali dopolni; odbor še naprej opravlja tekoče posle do izvolitve novega.«

³¹ Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³² Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³³ Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³⁴ Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³⁵ Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³⁶ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³⁷ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

³⁸ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

Predsednik dežele:³⁹

- a) zastopa deželo, sklicuje deželni odbor in mu predseduje, vodi in koordinira njegovo delovanje, nadzira deželne urade in službe;
- b) razglašča deželne zakone in z uredbo izdaja pravilnike, ki jih je sprejel odbor;
- c) izvaja druge naloge, ki so mu priznane po zakonu in deželnem statutu.

[43. člen

Predsednik deželnega odbora z uredbo, ki se objavi v uradnem listu dežele, imenuje polnopravnega odbornika, ki ga nadomešča v odsotnosti ali zadržku, dodeli resorje ali morebitne druge naloge posameznim odbornikom ter določi namestnike odbornikov.]⁴⁰

44. člen

Predsednik dežele⁴¹ se udeležuje zasedanj ministrskega sveta, da poroča o vprašanih, ki pobliže zadevajo deželo.

45. člen

Predsednik dežele⁴² vodi upravne naloge, ki jih država prenese na deželo v skladu s prvim in drugim odstavkom 10. člena, in se pri tem ravna po navodilih osrednje državne uprave.

Predsednik dežele⁴³ odgovarja deželnemu svetu in državni vladi za opravljanje nalog iz prvega odstavka.

Upravne odločbe, ki jih dežela izdaja na podlagi 10. člena, niso pravnomočne.

VII. poglavje

Naloge deželnega odbora

[46. člen

Deželni odbor sprejema pravilnike za izvajanje zakonov, ki jih sprejme deželni svet; izvaja upravno dejavnost na področjih, ki so v interesu dežele, in sklepa o deželnih pogodbah, razen v zadevah, ki so po prvem odstavku 34. člena v pristojnosti odbornikov; upravlja deželno premoženje in nadzoruje upravljanje deželnih javnih služb, ki jih izvajajo posebna podjetja; pripravi proračun in predloži letni zaključni račun proračuna; sklepa o pasivnih in aktivnih sporih, odpovedih in poravnava; opravlja druge zadolžitve, ki mu jih nalagajo deželni statut ali drugi zakoni.]⁴⁴

47. člen

Deželni odbor se izreče o vzpostavitvi, ureditvi in spremembi državnih komunikacijskih in prometnih povezav, ki so posebnega pomena za deželo.

³⁹ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁴⁰ Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁴¹ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁴² Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁴³ Besedna zveza »predsednik dežele« je nadomestila besedno zvezo »predsednik deželnega odbora« na podlagi točke a prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁴⁴ Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁴⁴ Odstavek je bil razveljavljen s točko m prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁴⁵ Člen je bil tako spremenjen s 1. januarjem 2018 na podlagi točke a osemstosedemnajstega odstavka 1. člena zakona št. 205 z dne 27. decembra 2017 in je bil potrjen v skladu s petim odstavkom 63. člena posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine. V nadaljevanju so navedene prehodne določbe iz osemstoosemnajstega, osemstodevetnajstega in osemstodvajsetega odstavka 1. člena zakona 205/2017:

Deželni odbor se izreče tudi o sklenitvi trgovinskih sporazumov s tujimi državami, ki so posebnega pomena za deželni obmejni promet ali za tranzitni promet skozi tržaško pristanišče.

Državna vlada lahko zaprosi deželni odbor za mnenje o drugih vprašanjih, ki zadevajo deželo ali odnose med deželo in državo.

IV. NASLOV

Finance – javno dobro in deželno premoženje

48. člen

Dežela ima lastne finance, ki so z državnimi usklajene po načelu državne solidarnosti, kot določajo naslednji členi.

49. člen

Deželi pripadajo ti deleži prihodkov od državnih davkov:

a) 2,975 desetine prihodka od trošarine za bencin in 3,034 desetine prihodka od trošarine za dizelsko gorivo, ki se za pogon vozil prodata na deželnem ozemlju;

b) 5,91 desetine prihodka od trošarine za električno energijo, porabljeno na deželnem ozemlju;

c) 5,91 desetine prihodka od trošarine za tobačne izdelke, ki se dajo v promet na deželnem ozemlju;

d) 5,91 desetine prihodka od davka na dodano vrednost (DDV), z izjemo uvoznega davka, ustvarjenega na deželnem območju in opredeljenega na podlagi deželne porabe v gospodinjstvih, ki jo letno izračuna državni statistični zavod;

e) 5,91 desetine prihodka od katerega koli državnega davka, ustvarjenega na deželnem ozemlju, z izjemo drugih trošarin, ki niso navedene v točkah a, b in c; trošarin za mazalno olje, naftni bitumen in druge proizvode; s trošarinami povezanih prihodkov; davka na izpuste žveplovega dioksida in dušikovih oksidov; prihodkov od iger na srečo; davka na vozila; televizijske in radijske naročnine. Pri državnih davkih, za katere ni mogoče opredeliti ustvarjenega prihodka, se upošteva obseg davka, pobranega na deželnem ozemlju.

V deleže prihodkov od državnih davkov, ki jih skladno s tem členom država odstopi deželi, niso vštet deleži, ki jih država odstopi drugim javnim ustanovam in lokalnim skupnostim.

Deželi pripada delež prihodka od državnih nadomestnih davkov, ki je sorazmeren s prihodkom od nadomeščenih davkov, ki pripada deželi ali lokalnim upravam na ozemlju dežele.⁴⁵

⁴⁵ Člen je bil tako spremenjen s 1. januarjem 2018 na podlagi točke a osemstosedemnajstega odstavka 1. člena zakona št. 205 z dne 27. decembra 2017 in je bil potrjen v skladu s petim odstavkom 63. člena posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine. V nadaljevanju so navedene prehodne določbe iz osemstoosemnajstega, osemstodevetnajstega in osemstodvajsetega odstavka 1. člena zakona 205/2017:

»818. Z izvedbenimi predpisi, ki jih predvideva 65. člen posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine iz ustavnega zakona št. 1 z dne 31. januarja 1963, se skladno z 49. členom navedenega statuta, ki je bil spremenjen z osemstosedemnajstim odstavkom tega člena, določijo merila za opredelitev prihodka od državnih davkov na deželnem ozemlju in način njegove dodelitve deželi.

819. Določbe 49. člena posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine iz ustavnega zakona št. 1 z dne 31. januarja 1963, ki jih je vsebovalo besedilo pred spremembami iz osemstosedemnajstega odstavka tega člena, se uporabijo pri porazdelitvi davkov, ki so jih davkoplačevalci plačali do 31. decembra 2017, in pri določitvi višine poravnave, ki se nanaša na enoletna obdobja do konca leta 2017. Začasno se te določbe uporabijo tudi pri porazdelitvi davkov, ki so jih davkoplačevalci plačali po 1. januarju 2018, do uveljavitve izvedbenih predpisov statuta iz osemstosedemnajstega odstavka in pripadajočih izvedbenih ukrepov. Po tem datumu se delež davka, ki pripada deželi, odmeri na podlagi določb 49. člena statuta skladno s spremembami iz osemstosedemnajstega odstavka in se izvedejo ustrezne poravnave.

820. Dežela Furlanija - Julijska krajina bo knjižila prihodke iz druge in tretje alineje osemstodevetnajstega odstavka po uveljavitvi izvedbenih ukrepov posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine iz ustavnega

50. člen

Država z zakonom dodeli deželi namenske prispevke za izvajanje posebnih nalog, ki ne sodijo med redne zadolžitve, in za izvajanje celovitih razvojnih načrtov.

51. člen

Vir deželnih prihodkov so tudi dohodki iz njenega premoženja ali od lastnih davkov, ki jih lahko dežela uvede z deželnim zakonom skladno z davčnim sistemom države, občin in mestnih občin.⁴⁶

Prihodek od lastnih davkov in deležev davkov ter dodatkov na državne davke, ki jih državni zakoni dodeljujejo lokalnih ustanovam na deželnem ozemlju, pripada deželi, brez poseganja v finančno nevtralnost za državni proračun.⁴⁷

Če je lokalnim upravam z državnim zakonom dodeljena pristojnost urejanja davkov ali deležev državnih davkov iz drugega odstavka, poskrbi dežela za določitev pogojev, načinov in omejitev, po katerih se ta pristojnost izvaja na njenem ozemlju.⁴⁷

Dežela lahko ob upoštevanju določb Evropske unije o državnih pomočeh:

a) spremeni stopnje državnih davkov, če ji to omogoča državna zakonodaja, tako da jih ne glede na sedanje omejitve še dodatno zniža oziroma zviša do najvišje možne stopnje, dovoljene po državni zakonodaji, predvidi oprostitve plačila, uvede različne oblike znižanja davka ali zmanjšanja davčne osnove;

b) uvede nove lokalne davke na področjih v svoji pristojnosti in lokalnim upravam dovoli, da ne glede na sedanje omejitve njihove stopnje še dodatno zvišajo ali znižajo, predvidi oprostitve plačila, uvede različne oblike znižanja davka ali zmanjšanja davčne osnove, določi način pobiranja teh davkov tudi z odstopanjem od državne zakonodaje.⁴⁷

Carinski postopki so v izključni pristojnosti države.

zakona št. 1 z dne 31. januarja 1963 skladno s spremembami iz osemstosedemnajstega odstavka tega člena najpozneje do konca proračunskega leta 2018.«

V nadaljevanju je navedeno tudi besedilo 49. člena posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine pred spremembami, ki jih je uvedel zakon 205/2017;

»49. člen

Deželi pripadajo ti stalni deleži od državnih davkov, ki se poberejo na deželnem ozemlju:

1) šest desetih davka od dohodkov fizičnih oseb;
2) štiri desetine in pol davka od dohodkov pravnih oseb;
3) šest desetih prihodka od davčnih odtegljajev iz členov 23, 24, 25 in 29 uredbe predsednika republike št. 600 z dne 29. septembra 1973 ter iz člena 25 bis, ki je bil isti uredbi predsednika republike dodan s prvim odstavkom 2. člena uredbe z zakonsko močjo št. 953 z dne 30. decembra 1982, spremenjene z zakonom o potrditvi št. 53 z dne 28. februarja 1983;

4) 9,1 desetine prihodka od davka na dodano vrednost (DDV), z izjemo uvoznega davka, ustvarjenega na deželnem ozemlju po odbitku povračil v skladu s členom 38 bis uredbe predsednika republike št. 633 z dne 26. oktobra 1972 in z nadaljnjimi spremembami;

5) devet desetih prihodka od državnega davka na električno energijo, porabljeno v deželi;

6) devet desetih prihodka od koncesnin za izkoriščanje hidroelektrične energije;

7) 9,19 desetine prihodka od davčne stopnje državne trošarine na monopolne tobačne izdelke, ki se porabijo v deželi;

7 bis) 29,75 odstotka prihodka od trošarine za bencin in 30,34 odstotka prihodka od trošarine za dizelsko gorivo, ki se prodata v deželi za pogon vozil.

V deleže prihodkov od državnih davkov, ki jih skladno s tem členom država odstopi deželi, niso všteti deleži, ki jih država odstopi drugim javnim ustanovam in lokalnim skupnostim.«

⁴⁶ Besedna zveza »države, občin in mestnih občin« je nadomestila besedno zvezo »države, pokrajin in občin« na podlagi prvega odstavka 3. člena ustavnega zakona 1/2016.

⁴⁷ Drugi, tretji, četrti in peti odstavek so bili dodani s točko a stosedeminpetdesetega odstavka 1. člena zakona št. 220 z dne 13. decembra 2010, skladno z določbami petega odstavka 63. člena statuta.

Kadar se z državnim zakonom uvede davek, ki je v pristojnosti pokrajin, se slednji in z njim povezane pristojnosti prenesejo na deželo.⁴⁸

52. člen

Dežela se lahko zadolžuje z izdajo obveznic, za katere sama jamči, da financira investicijska dela do največ višine svojih rednih prihodkov, razen v primerih zakonsko določenih pooblastil ministra za zakladništvo in medresorskega odbora za kreditiranje in varčevanje.

53. člen

Dežela sodeluje pri evidentiranju davkov od dohodkov subjektov, ki imajo davčno rezidentstvo na deželnem ozemlju.⁴⁹

V ta namen lahko deželni odbor do 31. decembra pred letom zapadlosti roka za evidentiranje državnim finančnim uradom v deželi posreduje podatke, dejstva in informacije, ki so relevantni za določitev višje davčne osnove skupaj z ustreznim dokaznim gradivom.⁴⁹

Državni finančni uradi v deželi morajo deželnemu odboru poročati o upravnih odločbah, sprejetih na podlagi posredovanih informacij.⁴⁹

Dežela lahko po predhodnem posvetovanju s finančnim ministrstvom poveri državnim organom evidentiranje in pobiranje deželnih davkov. V posvetu s finančnim ministrstvom se določijo potrebne smernice in strateški cilji, povezani z dejavnostjo evidentiranja davkov v deželi, medtem ko se sama dejavnost izvaja z naknadnimi operativnimi sporazumi z davčnimi uradi.⁵⁰

54. člen

Deželni svet lahko vsako leto dodeli del deželnih prihodkov občinam in mestnim občinam, da jim omogoči uresničevanje zastavljenih ciljev in izvajanje nalog, določenih z zakoni.⁵¹

55. člen

Na deželo se prenese naslednje državno premoženje, ki postane del deželnega nerazpoložljivega premoženja:

- 1) gozdovi;
- 2) rudniki, mineralne in termalne vode;
- 3) kamnolomi in šotišča, s katerimi lastnik ne sme več razpolagati.

56. člen

Nepremičninsko premoženje države, ki se nahaja na ozemlju dežele in je razpoložljivo na dan uveljavitve tega statuta, se prenese na deželo.

57. člen

Z izvedbenimi predpisi tega statuta se določi premoženje iz 55. in 56. člena ter opredeli način prenosa tega premoženja na deželo.

⁴⁸ Odstavek je bil dodan s točko b osemstosedemnajstega odstavka 1. člena zakona 205/2017.

⁴⁹ Prvi, drugi in tretji odstavek so skladno z 2. členom zakona 457/1984 nadomestili prejšnji prvi člen, skladno z določbami petega odstavka 63. člena statuta.

⁵⁰ Odstavek je bil tako spremenjen s točko b stosedeminpetdesetega odstavka 1. člena zakona 220/2010, skladno z določbami petega odstavka 63. člena statuta.

⁵¹ Besedna zveza »občinam in mestnim občinam« je nadomestila besedno zvezo »pokrajinam in občinam« na podlagi prvega odstavka 8. člena ustavnega zakona 1/2016.

V. NASLOV

Nadzor nad deželno upravo

58. člen

Oddelek računskega sodišča s sedežem v glavnem mestu dežele izvaja nadzor zakonitosti upravnih odločb v skladu z državnimi zakoni, ki urejajo pristojnosti računskih sodišč.

VI. NASLOV

LOKALNE UPRAVE⁵²

59. člen

Pravna ureditev lokalnih uprav v deželi temelji na občinah oziroma mestnih občinah, ki so obvezne lokalne samoupravne skupnosti z lastnim statutom s pristojnostmi in nalogami v skladu z načeli, ki jih določata ustava in ta statut.⁵³

60. člen

Nadzor nad akti lokalnih uprav izvajajo deželni organi na način in v mejah, ki jih določa deželni zakon v skladu z načeli državnih zakonov.

VII. NASLOV

Odnosi med državo in deželo

61. člen

V deželi je nameščen vladni komisar s sedežem v glavnem mestu dežele. Komisar je državni funkcionar s položajem, ki ni nižji od položaja generalnega direktorja ali temu enakovrednega. Vladni komisar je imenovan z uredbo predsednika republike na predlog predsednika ministrskega sveta v soglasju z ministrom za notranje zadeve in po predhodnem posvetovanju z ministrskim svetom.

62. člen

Vladni komisar v deželi opravlja funkcije, ki mu jih poverja ta statut, obenem pa:

- 1) usklajuje izvajanje državnih pristojnosti v deželi skladno z vladnimi smernicami;
- 2) nadzira opravljanje državnih funkcij, ki jih je država prenesla na deželo, občine in mestne

⁵² Glej tudi 12. člen (prehodne določbe) ustavnega zakona 1/2016, ki določa:

»12. člen

1. Pokrajine, na katere se je delila dežela Furlanija - Julijska krajina na dan začetka veljavnosti tega ustavnega zakona, se ukinejo z dnem, ki ga določi deželni zakon, in vsekakor ne pred naravnim iztekom mandata posameznih izvoljenih organov.

2. Deželni zakon iz prvega odstavka ureja prenos nalog pokrajin na občine oziroma mestne občine ali na deželo, vključno s pripadajočimi človeškimi, finančnimi in materialnimi viri, ter pravno nasledstvo.

3. Delovanje pokrajine ureja veljavna zakonodaja do datuma ukinitve, določenega v skladu s prvim odstavkom.«

⁵³ Ta člen je bil tako nadomeščen s prvim odstavkom 9. člena ustavnega zakona 1/2016.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo 59. člena:

»59. člen

Pokrajine in občine v deželi so samoupravne skupnosti, katerih ureditev in naloge so določene z deželnimi in državnimi zakoni.

Pokrajine in občine so hkrati tudi členitve v deželni ureditvi.

V okviru pokrajinskih enot se lahko z deželnim zakonom ustanovijo dodatne členitve za decentralizirano upravljanje.«

občine, ter posreduje morebitne pripombe pristojnim vodjem uprav;⁵⁴

3) posreduje v odnosih med državo in deželno, razen v zadevah, ki praviloma sodijo v pristojnost lokalnih uradov države in niso izrecno prenesene na deželo.

Vladnemu komisarju mora predsedstvo deželnega sveta pravočasno poslati dnevne rede sej deželnega sveta in kopije zapisnikov.

VIII. NASLOV

Dopolnilne, začasne in končne določbe

63. člen

Za spreminjanje tega statuta velja postopek, ki ga ustava določa za ustavne zakone.

Pobudo za spremembo ima tudi deželni svet.

Predloge za spremembo tega statuta na pobudo vlade ali parlamenta posreduje vlada deželnemu svetu, ta pa poda svoje mnenje v dveh mesecih.⁵⁵

Državnega referendumu o potrjenih spremembah ni mogoče razpisati v nobenem primeru.⁵⁵

Določbe iz IV. naslova se lahko spreminjajo z zakonom na predlog katerega koli člana parlamenta, vlade in dežele, pri čemer je vedno nujno predhodno posvetovanje z deželo.

64. člen

Vse dokler ni z deželnim zakonom drugače določeno, se na področjih v pristojnosti dežele uporabljajo državni zakoni.

65. člen

Po posvetovanju s šestčlansko paritetno komisijo, v katero imenuje tri člane vlada republike, tri pa deželni svet, se z zakonskimi uredbami izdajo izvedbeni predpisi tega statuta in predpisi o prenosu na deželno upravo državnih uradov, ki v Furlaniji - Julijski krajini opravljajo naloge, prenesene na deželo.

66. člen

Na osnovi predpisov, ki jih je treba v štirih mesecih od prve izvolitve deželnega sveta izdati skladno s 65. členom, bo za decentralizacijo upravnih nalog v okviru Pokrajine Videm ustanovljeno okrožje, ki bo obsegalo območje pod jurisdikcijo pordenonskega sodišča in ozemlje občin Erto - Casso in Cimolais.

Z istimi predpisi bodo v tem okrožju s posebnim pooblastilom decentralizirani tudi državni uradi, ki jih ni mogoče prenesti na deželno upravo, vključno z uradi ministrstev za notranje zadeve, finance, šolstvo, javne infrastrukture, zaposlovanje, socialno zavarovanje in poldržavnih ustanov.

V tem okrožju dežela decentralizira svoje službe.⁵⁶

[Občine tega okrožja se za opravljanje prenesenih nalog iz 11. člena združijo v splošni konzorcij.]⁵⁷

⁵⁴ Besedna zveza »občine in mestne občine« je nadomestila besedno zvezo »pokrajine in občine« na podlagi prvega odstavka 8. člena ustavnega zakona 1/2016.

⁵⁵ Drugi, tretji in četrti odstavek so bili dodani s točko o prvega odstavka 5. člena ustavnega zakona 2/2001.

⁵⁶ Ta odstavek je bil tako spremenjen s točko a prvega odstavka 1. člena ustavnega zakona 1/2016. V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo tretjega odstavka 66. člena:

»3. V tem okrožju bosta dežela in pokrajina decentralizirali svoje službe.«

⁵⁷ Četrti odstavek je bil razveljavljen s točko b prvega odstavka 11. člena ustavnega zakona 1/2016.

67. člen

Dežela bo svoje službe na novo ustanovila praviloma z napotnimi občinskimi, pokrajinskimi in državnimi uslužbenci.

Število napotitev državnih uslužbencev in njihove funkcije določi deželni svet.

Napotitve uslužbencev odredijo uprave, pri katerih so ti uslužbenci zaposleni, po predhodnem posvetovanju z deželnim odborom.

68. člen

Z deželnim zakonom bo določen način vključevanja uslužbencev iz 67. člena med deželno osebje.

Predpisi o pravnem in plačnem položaju deželnih uslužbencev morajo biti usklajeni s predpisi o pravnem in plačnem položaju državnih uslužbencev.

Število državnih delovnih mest se zmanjša sorazmerno s številom delovnih mest, ki jih državni uslužbenci zasedejo v deželni upravi.

69. člen

V štirih mesecih od dneva uveljavitve tega statuta bodo z državnim zakonom izdani predpisi za izvolitev in sklic prvega deželnega sveta skladno s pogoji iz 13. člena.

Stroški za prvo izvolitev bremenijo državo.

Stroške za umestitev deželne uprave krije država v obliki predujma na deleže, ki v skladu z 49. členom pripadajo deželi.

70. člen

Vse dokler ne bo z državnim zakonom drugače določeno, bo upravno oblast generalnega vladnega komisarja za Tržaško ozemlje izvajal vladni komisar v deželi, z izjemo pristojnosti prefekta in pristojnosti, ki so bile prenesene na deželo. Vladni komisar v deželi ima po zakonu št. 514 z dne 27. junija 1955 in v skladu s poznejšimi podaljšanji njegove veljavnosti tudi pristojnost upravljanja proračunskih sredstev, namenjenih potrebam tega območja.

Sklad za potrebe Tržaškega ozemlja v proračunskem letu 1962/63 je potrjen za deset proračunskih let, od leta 1962/63 dalje. Od sklada se ob upoštevanju zakona št. 1600 z dne 22. decembra 1960 odštejejo letni stroški za osebje, ki ga je zaposlila Zavezniška vojaška uprava.

Vladni komisar v deželi razdeli sredstva v njegovi pristojnosti po predhodnem posvetovanju s posebno komisijo, ki jo sestavljajo tržaški župan, predsednik Pokrajine Trst in pet deželnih svetnikov, izvoljenih v tržaškem okrožju, ki jih imenuje deželni svet z omejeno glasovalno pravico.

Isto komisijo bo vladni komisar v deželi lahko zaprosil za nezavezujoče mnenje v zvezi z drugimi upravnimi nalogami, ki jih izvaja na Tržaškem ozemlju.

Najpozneje eno leto od dneva uveljavitve tega statuta bodo z državnim zakonom izdani predpisi o ustanovitvi in ureditvi Tržaške pristaniške uprave.

Januar 2018